

ESTA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ISI 1

O rue, n'ubochi Ahasueros, (nka bu Ahasueros nke bu eze ogu ala anāchi achi na asa, site n'India we rue Etiopia:)

² na mbe ahu, mbe eze, bu Ahasueros, nokwasiri n'ochi-eze ala-eze-ya, nke di na Shushan, bu ulo uku eze,

³ n'arọ nke-atọ nke obubu-eze-ya, na o mere onu-manaya-vine nye ndi-isi-ya na ndi-oru-ya; ndi bu dinkpa nke Peasia na Midia, bu ndi-eze na ndi-isi nke ala nile anāchi achi, nọ n'iru ya:

⁴ mbe o mere ka ahụ akụ nke nsopuru ala-eze-ya na okaka nke ima-nma nke idi-uku-ya otutu ubochi, bu ogu ubochi iteghete.

⁵ Ma mbe emezuru ubochi ndia, eze mere onu-manaya-vine nye ndi nile ndi ahuru na Shushan, bu ulo uku eze, site n'onye uku we rue onye ntà, ubochi asa, n'ogige nke ubi abara ogige nke ulo eze;

⁶ ihe-nkwuba di nke ezi akwa ocha na ogbo ocha na ogbo anunu, nke eji udọ nke ezi akwa ocha na ogbo ododo kekota ha na nba-aka ola-ocha na ogidi marble: ihe-ndina bu ola-edo na ola-ocha, n'elu pavement eji marble uhie, na nke ocha, na nke edo, na nke oji, me.

⁷ Ha me-kwa-ra ka ha nua ihe-onu n'ihe ola-edo, (ihe nile di kwa ichi ichi,) manya-vine nke ala-eze ba-kwa-ra uba, dika aka eze ruru.

⁸ Onu-ihe ahu di ka iwu si di; o dighi onye nerugide erugide: n'hi na otu a ka eze nyere onye uku o bula nke ulo-ya iwu, ime dika o toro nwoke o bula utu.

⁹ Vashti, bu nwunye eze, me-kwa-ra onu-manaya-vine nye ndinyom n'ulo ala-eze nke eze, bu Ahasueros, nwere.

¹⁰ N'ubochi nke-asa, mbe obi eze di nma site na manya-vine, o siri Mehuman, na Bizta, na Habona, na Bigta, na Abagta, na Zeta, na Kakas, bu ndi-onozi asa ndi neje ozi n'iru eze, bu Ahasueros,

¹¹ ka ha me ka Vashti, bu nwunye eze, bia n'iru eze nekpu okpu-eze nke ala-eze, ime ka ndi di ichi ichi na ndi-isi hu nma-ya: n'hi na nwayi nke di nma ile anya ka o bu.

¹² Nwunye eze, bu Vashti, we ju ibia n'okwu eze nke sitere n'aka ndi-onozi: eze we we iwe nke-uku, onuma-ya nere oku nime ya.

¹³ Eze we si ndi mara ihe, bu ndi mara mbe di ichi ichi, (n'hi na otu a ka okwu eze di n'iru ndi nile mara iwu na ikpe;

¹⁴ ma onye no nso ya bu Kashena, ya na Sheta, na Admata, na Tashish, na Meres, na Masena, na Memukan, bu ndi-isi asa nke Peasia na Midia, ndi nahu iru eze, ndi nano n'isi n'ala-eze:)

- ¹⁵ Dika iwu si di, gini ka agême nwunye eze, bú Vashti, n'ihí na o meghe íhe eze, bú Ahasuerôs, siri ya site n'aka ndi-onozí?
- ¹⁶ Memukan we kwue n'iru eze na ndi-isi, si, Ọ bughe eze, nání ya, ka Vashti, bú nwunye eze, mere ajoy omume megide, kama megide ndi-isi nile, megide kwa ndi di íche íche nile ndi nọ n'ala nile anāchi achi nke eze, bú Ahasuerôs.
- ¹⁷ N'ihí na okwu a bayere nwunye eze gāpu rue nti ndinyom nile, ime ka di-ha buru íhe anēleda eleda n'anya-ha, mbe ha nāsi, Eze, bú Ahasuerôs, siri ka eme Vashti, bú nwunye eze, ka ọ bia n'iru ya, ma ọ biaghi.
- ¹⁸ Ubọchi ta ka ndinyom ndi-isi nke Peasia na Midia, bú ndi nuworo okwu a bayere nwunye eze, gāsi kwa ndi-isi nile nke eze otú a, nleda-anya na iwe nke zuru ezu gāputa kwa.
- ¹⁹ Ọ buru na ọ di eze nma, ka okwu ala-eze si n'iru ya pua, ka ede kwa ya n'akwukwọ n'etiti iwu Peasia na Media, o we ghara igabiga, ka Vashti ghara íbia ọzọ n'iru eze, bú Ahasuerôs; ka eze nye kwa nwayi-ibe-ya nke ka ya nma ọnọdu-nwunye-eze-ya.
- ²⁰ Agême kwa ka anu iwu eze, bú nke ọ nēme, n'ala-eze-ya nile, (n'ihí na íhe bara uba ka ọ bu,) ndinyom nile gēnye di-ha nsọpuru, site n'onye uku we rue onye ntà.
- ²¹ Okwu ahu we di nma n'anya eze na ndi-isi-ya; eze we me dika okwu Memukan si di:
- ²² o we ziga akwukwọ n'ala nile anāchi achi nke eze, n'ala ọ bula anāchi achi dika odide-akwukwọ-ya si di, ziga-kwa-ra ndi ọ bula dika asusu-ya si di, na nwoke ọ bula gābu onye-isi n'ulo-ya, na ọ ganēkwu kwa ya dika asusu ndi-ya si di.

ISI 2

- M**be íhe ndia gasiri, mbe ọnuma eze, bú Ahasuerôs, biri, ọ chetara Vashti, na íhe o mere, na íhe ekwubiri megide ya.
- ² Ndi-ozí eze, bú ndi nējere ya ozí, we si ya, Ka ha chọrọ eze umu-aḃoghọ ndi nāmaghi nwoke, bú ndi di nma íle anya:
- ³ ka eze me kwa ndi-nlekọta n'ala nile anāchi achi nke ala-eze-ya, ka ha we chikọta umu-aḃoghọ nile ndi nāmaghi nwoke, bú ndi di nma íle anya, rue Shushan, bú uló uku eze, rue uló ndinyom, rue aka Hege, bú onozí eze, onye nēdebe ndinyom; ka enye kwa ha íhe-nsacha nile ha:
- ⁴ ka nwa-aḃoghọ nke di nma n'anya eze buru nwunye eze n'ọnọdu Vashti. Íhe ahu we di nma n'anya eze; o we me otú a.
- ⁵ Otú nwoke, bú onye-Ju, nọ na Shushan, bú uló uku eze, aha-ya bu Mọdekai, nwa Jaia, nwa Shimai, nwa Kish, bú onye Benjamin;
- ⁶ onye emere ka o si na Jerusalem je biri n'ala ọzọ n'etiti ndi emere ka ha je biri n'ala ọzọ, bú ndi emere ha na Jekonaia, bú eze Juda, ka ha je biri n'ala ọzọ, onye Nebukadneza, bú eze Babilon, mere ka ọ je biri n'ala ọzọ.
- ⁷ O we nāzùlite Hadasa, nke ahu bu Esta, nwa-nwayi nwa-nne nna-ya: n'ihí na o nweghi nna ma-ọbu nne, ma nwa-aḃoghọ ahu mara nma n'aru, di kwa nma íle anya; mbe nna-ya na nne-ya nwuru, Mọdekai we kuru ya onwe-ya ka ọ buru nwa-ya nwayi.
- ⁸ O rue, mbe anuru okwu eze na iwu-ya, mbe achikọbata-kwa-ra ọtutu umu-aḃoghọ nime Shushan, bú uló uku eze, rue aka Hegai, na ekubatara Esta n'ulo eze, rue aka Hegai, onye nēdebe ndinyom.
- ⁹ Nwa-aḃoghọ ahu we di nma n'anya-ya, ewe mere ya ebere n'iru ya; o we me ngwa inye ya íhe-nsacha-ya nile, na òkè-ya nile, na umu-aḃoghọ asa ahu ndi eleputaworo n'ulo eze ka enye ya ha: o we wegharia ya na umu-aḃoghọ-ya n'ulo kachasi nma nke ndinyom.

- ¹⁰ Esta egosighi ndi-ya ma-ọbu umu-nna-ya: n'ihì na Mòdekai nyere ya iwu ka ọ ghara igosi ha.
- ¹¹ Mòdekai we nējeghari n'iru ogige ulo ndinyom n'ubọchi nile ọ bula, imara udo Esta, na ihe agēme ya.
- ¹² Ma m̀be orúrú nwa-àbọghọ ọ bula biaruru nso ibakuru eze, bú Ahasuerọs, m̀be ọnwa iri na abua gwusiri ya, dika iwu ndinyom si di, (n'ihì na otú a ka anēmezu ubọchi nsacha-ha, bú ọnwa isi ijì manu myrrh, na ọnwa isi ijì uda di iche iche na ijì ihe-nsacha ndinyom,)
- ¹³ nwa-àbọghọ ahu we biakute eze n'uzọ di otú a, anēnye ya ihe ọ bula ọ nāsi ha nye, iso ya si n'ulo ndinyom biarue ulo eze.
- ¹⁴ N'anyasi ka nwayi ahu batara, n'ututu ka nwayi ahu laghachi-kwa-ra n'ulo nke-abua nke ndinyom, rue aka Shaashgaz, bú onozì eze, onye nēdebe ndi-iko-nwayi: ọ dighi-abiakute eze ọzọ, ma-ọbughi na ihe-ya tọrọ eze utọ, ewe kpọ ya n'aha.
- ¹⁵ Ma m̀be orúrú Esta, bú nwa-nwayi Abihail nwa-nne nna Mòdekai, onye kuru ya n'onwe-ya ka ọ buru nwa-ya nwayi, biaruru ibakuru eze, ọ chọghì ihe, ọ bu nánì ihe Hegai, bú onozì eze, onye nēdebe ndinyom, nāsi ya. Esta we nānata amara n'anya ndi nile nāhu ya anya.
- ¹⁶ Ewe kuru Esta jekuru eze, bú Ahasuerọs, rue ulo ala-eze ya, n'ọnwa nke-iri, nke ahu bu ọnwa Tebet, n'arọ nke-asa nke ọbubu-eze-ya.
- ¹⁷ Eze we hu Esta n'anya kari ndinyom ahu nile, o we nata amara na ebere n'iru ya kari umu-àbọghọ ahu nile ndi nāmaghi nwoke; o we tukwasi okpu-eze ala-eze n'isi-ya, me ya nwunye eze n'ọnọdu Vashti.
- ¹⁸ Eze we mere ndi-isi-ya na ndi-orù-ya nile oké ọnuu-manyavine, bú ọnuu-manyavine, Esta; o me-kwa-ra ka ala nile anāchi achi zuru ike n'itu utu, o we nye onyinye, dika aka eze ruru.
- ¹⁹ Ma m̀be achikọtara ha nke ubò abua, bú umu-àbọghọ nāmaghi nwoke, Mòdekai we nānọdu n'ọnu-uzọ-ama eze.
- ²⁰ Esta adighi-egosi umu-nna-ya ma-ọbu ndi-ya; dika Mòdekai nyere ya iwu: n'ihì na ihe Mòdekai siri, nke ahu ka Esta nēme, dika m̀be anāzùlite ya n'aka-ya.
- ²¹ Na m̀be ahu, m̀be Mòdekai nānọdu n'ọnu-uzọ-ama eze, Bigtan na Teresh, bú ndinchedo abua nke eze, nime ndi nēche nbata-uzọ, were iwe, chọ iseti aka megide eze, bú Ahasuerọs.
- ²² Mòdekai we mata ihe ahu, o we gosi Esta, bú nwunye eze; Esta we gwa eze n'aha Mòdekai.
- ²³ Ewe jua ase okwu ahu, chọputa ya, ewe kwuba ha abua n'osisi: ewe de ya n'akwukwọ ihe emere n'ubọchi ahu n'iru eze.

ISI 3

M̀be ihe ndia gasiri, eze, bú Ahasuerọs, mere Heman nwa Hamedata, bú onye Egag, ka ọ buru onye oku, o we bulie ya elu, do oche-eze-ya n'ebe di elu kari ndi-isi nile ya na ha nọ.

² Ndi-orù nile nke eze, ndi nọ n'ọnu-uzọ-ama eze, we nēruru ala, nākpọ kwa isi ala nye Heman: n'ihì na otú a ka eze nyere iwu bayere ya. Ma Mòdekai adighi-eruru ala, ọ dighi-akpọ kwa isi ala nye ya.

³ Ndi-orù eze, ndi nọ n'ọnu-uzọ-ama eze, we si Mòdekai, Gini mere gi onwe-gi nāgabiga ihe eze nyere n'iwu?

⁴ O rue, m̀be ha nāgwa ya okwu kwa-ubọchi, ma ọ geghi nti ha, na ha gosiri Heman, ihu

ma okwu Mòdekai gēguzo: n'ihì na o gosiri ha na ya onwe-ya bu onye-Ju.

⁵ Heman we hu na Mòdekai adighi-eruru ala, na ọ dighi-akpọ kwa isi ala nye ya, Heman we juputa n'ọnuma.

⁶ O we buru ihe-nleda-anyà n'anya-ya iseti aka megide Mòdekai, nání ya; n'ihì na ha gosiri ya ndi Mòdekai: Heman we chọ ikpochapu ndi-Ju nile ndi nọ n'ala-eze nile nke Ahasueros, bú ndi Mòdekai.

⁷ N'ọnwà mbu, nke ahu bu ọnwà Nisan, n'arọ nke-iri-na-abua nke eze, bú Ahasueros, ka ha fere Pua, nke ahu bu nzà, n'iru Heman, site n'otù ubọchi rue ubọchi ọzọ, site kwa n'otù ọnwà ọzọ, rue ọnwà nke-iri-na-abua, nke ahu bu ọnwà Ada.

⁸ Heman we si eze, bú Ahasueros, Otù ndi di ndi emeworo ka ha ịasa, ndi ekesawo-kwa-ra ha n'etiti ndi di iche iche n'ala nile anāchi achi nke ala-eze-gi; iwu nile ha di kwa iche n'iwu ndi ọ bula; ha adighi-edebe kwa iwu nile nke eze: o kwesighi kwa eze ka o kwe ka ha nọduru onwe-ha.

⁹ Ọ buru na ọ di eze nma, ka ede ya n'akwukwọ ime ka ha la n'iyi: m'gātù kwa orú nnù talent ọla-ọcha na nnù ise nye n'aka ndi nēje ozi a, iwebata ya n'ulo-àkù eze.

¹⁰ Eze we si n'aka-ya wezuga nịa-aka-akàrà-ya nye ya Heman nwa Hamedata onye Egag, bú onye nākpābu ndi-Ju.

¹¹ Eze we si Heman, Enyewo gi ọla-ọcha, ya na ndi ahu, ime ha dika ihe ahu si di nke di nma n'anya-gi.

¹² Ewe kpọ ndi-ode-akwukwọ eze n'ọnwà mbu, n'ubọchi nke-iri-na-atọ di nime ya, ewe de ya n'akwukwọ dika ihe nile si di nke Heman nyere ndi nọchiri anya eze n'iwu, nke o nye-kwa-ra ndi nāchi ala ndi bu ndi-isi ala ọ bula anāchi achi, nke o nye-kwa-ra ndi-isi ndi ọ bula; ala ọ bula anāchi achi dika odide-akwukwọ-ya si di, na ndi ọ bula dika asusu-ya si di; n'aha eze, bú Ahasueros, ka edere ya, eji-kwa-ra nịa-aka-akàrà eze ka ya akàrà.

¹³ Ewe site n'aka ndi-ọba-ọsọ ziga akwukwọ n'ala nile anāchi achi nke eze, ikpochapu, na iḅu, na ime ka ndi-Ju nile la n'iyi, site na nwata we rue okenye, ma umu-ntakiri ma ndinyom, n'otù ubọchi, n'ubọchi nke-iri-na-atọ nke ọnwà nke-iri-na-abua, nke ahu bu ọnwà Ada, na iluta ihe-nkwata-ha n'agha.

¹⁴ Ndeputa odide-akwukwọ ahu, nke agēnye dika iwu n'ala nile ọ bula anāchi achi, ekpughere ya nye ndi nile di iche iche, ka ha nọ na njikere bayere ubọchi a.

¹⁵ Ndi-ọba-ọsọ puru, ebe ewere okwu eze me ka ha me ngwa, enye-kwa-ra iwu ahu nime Shushan, bú ulo uku eze: ma eze na Heman nọduru iḅu ihe-ọṅuṅu; ma ọ ịara obodo ahu, bú Shushan, ghari.

ISI 4

Ma Mòdekai mara ihe nile emere, Mòdekai we dọwa uwe-ya nile, yikwasi ákwà-nkpe, kpokwasi ntu n'aru-ya, pua je n'etiti obodo, tie oké nkpu di ilu:

² o we bia rue n'iru ọnu-uzọ-ama eze: n'ihì na ọ dighi onye gābà n'ọnu-uzọ-ama eze n'uwe nke ákwà-nkpe.

³ Ọzọ, n'ala nile ọ bula anāchi achi, ebe ọ bula okwu eze na iwu-ya nābiaru, oké iru-újú ndi-Ju, na obubu-ọnu, na ikwa-ákwá, na iti-aka-n'obi; atusa-kwa-ra ákwà-nkpe na ntu n'okpuru ọtutu madu.

⁴ Umu-abọghọ Esta na ndi-onozi-ya we bia gosi ya; o we nēḅu nwunye eze ahu nḅu n'obi nke-uku; o we zìe uwe iyikwasi Mòdekai, na iwezuga ákwà-nkpe-ya n'aru-ya: ma ọ naraghi ha.

⁵ Esta we kpọ Hatak, bú otù onye nime ndi-onozi eze, onye eze mere ka o guzo n'iru ya, o

we nye ya iwu ijekuru Mòdekai, imara ihe nka bu, na ihe kpatara nka.

⁶ Hatak we pukuru Mòdekai rue amá obodo ahu, nke di n'iru ọnu-uzọ-ama eze.

⁷ Mòdekai we gosi ya ihe nile mere ya, kọ-kwa-ra ya isi ego ahu nke Heman siri na ọ gātù nye n'ulo-àkù eze n'ihì ndi-Ju, ime ka ha la n'iyì.

⁸ Ọzọ, ndeputa odide-akwukwọ iwu ahu nke enyere nime Shushan ikpochapu ha, o nyere ya ya, ime ka Esta hu ya, na igosi ya; na inye ya iwu ibakuru eze, iriọ ya aririọ-amara, na ichọrọ ndi-ya ihe n'iru ya.

⁹ Hatak we bia gosi Esta okwu Mòdekai nile.

¹⁰ Esta we gwa Hatak okwu, nye ya iwu inye Mòdekai, si:

¹¹ Ndi-orù nile nke eze, na ndi ala anāchi achi nke eze, mara, na nwoke ọ bula, ma-ọbu nwayi ọ bula, nke gābakuru eze, rue ogige di ime-ime, bú onye anākpoghi, otù iwu-ya bu ka eme ka ha nwua, nāgughi onye eze nēsetiri nkpa-n'aka ọla-edo, ka ọ di ndu: ma akpoghi mu onwem ibakuru eze orú ubochi na iri ndia.

¹² Ha we gosi Mòdekai okwu Esta nile.

¹³ Mòdekai we si ha zaghachi Esta, si, Ekwula na nkpuru-obi-gi na i gēwepuga onwe-gi n'ulo eze, kari ndi-Ju nile.

¹⁴ N'ihì na ọ buru na i ọa nkiti ghara ikwu okwu ọ bula na m̄be a, oghere na nnaputa gēguzoro ndi-Ju site n'ebe ọzọ, ma agēme ka gi onwe-gi na ulo nna-gi la n'iyì: ma ònye mara ma ọ bu n'ihì m̄be di otú a ka i biaruru ala-eze?

¹⁵ Esta we si ha zaghachi Mòdekai okwu, si,

¹⁶ Je, chikọta ndi-Ju nile ndi aganāchọta nime Shushan, nēbu-kwa-ranum ọnu, unu eri-kwa-la ihe, ańu-kwa-la ihe-ọńuńu ubochi atọ, abali na ehiehie: mu onwem na umu-abọghom gēbu kwa ọnu otú a; ma n'uzọ di otú a ka m'gābakuru eze, nke nādighi ka iwu si di: ma asi na alawom n'iyì, alawom n'iyì.

¹⁷ Mòdekai we gabiga, me dika ihe nile si di nke Esta nyere ya n'iwu.

ISI 5

O rue, n'ubochi nke-atọ, na Esta yiri uwe ala-eze ya, we guzo n'ogige di ime-ime nke ulo eze, na ncherita-iru ulo eze: ma eze nānọkwasi n'ochē-eze ala-eze ya n'ulo ala-eze ya, na ncherita-iru ọnu-uzọ ulo ahu.

² O rue, m̄be eze huru Esta, bú nwunye eze, ka o nēguzo n'ogige, na ọ natara amara n'anya-ya: eze we setipuru Esta nkpa-n'aka ọla-edo nke di n'aka-ya. Esta we biarue nso, metu isi nkpa-n'aka ahu.

³ Eze we si ya, Gini ka i nāchọ, Esta, nwunye eze? gini bu kwa ọchichọ-gi? rue nkera ala-eze ka agēnye kwa gi.

⁴ Esta we si, Ọ buru na ọ di eze nma, ka eze na Heman bia ta n'ọńuńu-manyā-vine ahu nke m'meworo ya.

⁵ Eze we si, Menu ka Heman me ngwa ime ihe Esta kwuru. Eze na Heman we bia n'ọńuńu-manyā-vine nke Esta mere.

⁶ Eze we si Esta n'ọńuńu manyā-vine ahu, Gini bu aririọ-gi? agēnye kwa gi ya: gini bu kwa ọchichọ-gi? rue nkera ala-eze ka agēme ya.

⁷ Esta we za, si, Aririom na ọchichom bu;

⁸ ọ buru na ahutawom amara n'iru eze, ọ buru kwa na ọ di eze nma inye ihe m'nāriọ, na ime ihe m'nāchọ, ka eze na Heman bia n'ọńuńu-manyā-vine nke m'gēmere ha, echi ka m'gēme kwa dika okwu eze si di.

- ⁹ Heman we pua ubochi ahu nānuri ọnu, ọ di kwa ya nma n'obi: ma m̀be Heman huru M̀dekai n'onu-uzo-ama eze, na o bilighi, na ọ maghi kwa jijji n'iru ya, Heman juputara n'onuma megide M̀dekai.
- ¹⁰ Ma Heman jisiri onwe-ya ike, ba n'ulo-ya; o we ziga, me ka ndi nāhu ya n'anya bia, ha na Zeresh, bú nwunye-ya.
- ¹¹ Heman we koro ha akuko bayere nsopuru nke akù-ya, na iba-uba nke umu-ya ndikom, na ihe nile nke eze ji me ka ọ di uku, nke o ji buli kwa ya ibu onye-isi nke ndi-isi na ndi-oru eze.
- ¹² Heman we si, Ozo, Esta, bú nwunye eze, emeghi onye ọ bula ka o so eze bata n'onunu-manyavine nke o mere, ọ bu nani mu onwem; ozo kwa, echi ka akporo mu onwem jekuru ya, mu na eze.
- ¹³ Ma ihe a nile adighi-ezurum, na m̀be nile mu onwem nāhu M̀dekai, bú onye-Ju, ka ọ nāno n'onu-uzo-ama eze.
- ¹⁴ Zeresh, bú nwunye-ya, na ndi nile nāhu ya n'anya, we si ya, Ka ha me osisi nke idi-eluya di ọgu cubit abua na iri, ma n'ututu gi si eze ka akwuba M̀dekai n'elu-ya: gi so kwa eze ba n'onunu-manyavine ahu nānuri ọnu. Okwu ahu we di nma n'anya Heman; o we me osisi ahu.

ISI 6

N'abali ahu ura eze fepuru n'anya-ya; o we si ka ewebata akwukwo ihe-ncheta nke ihe emere n'ubochi ahu, ewe nāgu ha n'iru eze.

² Ewe hu ihe a nke edere n'akwukwo, bú na M̀dekai gosiri ihe bayere Bignata na Teresh, bú ndi-onoz abua nke eze, nime ndi nēche ngata-uzo, ndi choro iseti aka megide eze, bú Ahasueros.

³ Eze we si, Nsopuru na idi-uku gini ka emere M̀dekai n'ih ihe a? Ndi-oz eze, bú ndi nējere ya ozi, we si, O dighi ihe emere ya.

⁴ Eze we si, Onye no n'ogige? Ma Heman abatawo n'ogige ulo eze nke di n'ez, isi eze ka ọ kwuba M̀dekai n'osisi nke o doziri nye ya.

⁵ Ndi nējere eze ozi we si ya, Le, Heman nēguzo n'ogige. Eze we si, Ya bata.

⁶ Heman we bata. Eze we si ya, Gini ka ageme nwoke ahu, bú onye nsopuru-ya tooro eze uto? Heman we si n'obi-ya, Onye ka ọ nat eze uto inye nsopuru karim?

⁷ Heman we si eze, Nwoke ahu nke nsopuru-ya tooro eze uto,

⁸ ka achita uwe ala-eze nke eze yiriworo, na inyinya nke eze nokwasiworo, na okpu-eze nke ala-eze nke ekpukwasiworo ya n'isi:

⁹ ka enye kwa uwe ahu na inyinya ahu n'aka otu nwoke nime ndi-isi eze, ndi bu eze, ka ha yikwasi kwa nwoke ahu nke nsopuru-ya tooro eze uto, ka ha me kwa ka inyinya buru ya ga n'ama obodo, ka ha kpo kwa n'iru ya, si, Otú a ka agemere nwoke ahu nke nsopuru-ya tooro eze uto.

¹⁰ Eze we si Heman, Me ngwa, chiri uwe ahu na inyinya ahu, dika i si kwu, me-kwa-ra M̀dekai otú a, bú onye-Ju, nke nāno n'onu-uzo-ama eze: ka okwu ọ bula ghara idapu n'ih nile nke i kwuworo.

¹¹ Heman we chiri uwe ahu na inyinya ahu, yikwasi M̀dekai, me ka inyinya buru ya ga n'ama obodo, ọ kpo-kwa-ra n'iru ya, si, Otú a ka agemere nwoke ahu nke nsopuru-ya tooro eze uto.

¹² M̀dekai we laghachi n'onu-uzo-ama eze. Ma Heman were ngwa la n'ulo-ya, neru uj, ekpuchi-kwa-ra isi-ya.

¹³ Heman we kọrọ Zeresh, bú nwunye-ya, kọ-kwa-ra ndi nile nāhu ya n'anya, ihe nile nke mere ya. Ndi-ya mara ihe na Zeresh, bú nwunye-ya, we si ya, Ọ buru na Mọdekai sitere na nkpuru ndi-Ju, bú onye i maliteworo ida n'iru ya, i gaghi-enwe ike imegide ya, kama i ghaghi ida n'iru ya.

¹⁴ M̀be ha na ya nọ nēkwurita okwu, ndi-onozí eze biaruru nso, we me ngwa ime ka Heman bata n'ọnuhu-manya-vine nke Esta mere.

ISI 7

Eze na Heman we bata iso Esta, bú nwunye eze, ́nu manya-vine.

² Eze we si kwa Esta n'ubochi nke-abua, n'ọnuhu manya-vine ahu, Gini bu aririọ-gi, Esta, nwunye eze? agēnye kwa gi ya: gini bu kwa ọchichọ-gi? rue nkera ala-eze ka agēme kwa ya.

³ Esta, bú nwunye eze we za, si, Ọ buru na ahutawom amara n'iru gi, eze, ọ buru kwa na ọ di eze nma, ka enyem ndum n'aririom, na ndim n'ọchichom:

⁴ n'ih i na erewo ayi, bú mu onwem na ndim, ikpochapu ayi, na iḣu ayi, na ime ka ayi la n'iyi. Ma asi na erewo ayi ibu ndi-orù-ndikom na ibu ndinyom nēje ozi, m'gāḣa nkiti, ọ bu ezie na onye-nkpaḣu agaghi-emezu n'ihe gēfunari eze.

⁵ Eze, bú Ahasueros, we za, si Esta, bú nwunye eze, Ọnye ka ọ bu, bú onye a? òle ebe onye a nọ kwa, bú onye ahu nke obi-ya mere ka o zue ime otú a?

⁶ Esta we si, Otù onye-nkpaḣu na onye-iro, bú Heman ọjọ a. Heman we tua egwu nke-uku n'iru eze na nwunye eze.

⁷ Eze we si n'ọnuhu manya-vine bilie n'onuma-ya je n'ubi aḣara ogige nke ulo-ya: ma Heman guzoro ichọ ndu-ya n'aka Esta, bú nwunye eze; n'ih i na ọ huru na eze zubesiri ihe ọjọ ike megide ya.

⁸ Eze we si n'ubi aḣara ogige nke ulo-ya biaghachi n'ulo ọnuhu manya-vine ahu; ma Heman adawo n'elu ihe-ndina nke Esta nọ n'elu ya. Eze we si, Ọ gēweda kwa nwunye eze n'ala n'irum n'ulom? M̀be okwu ahu putara n'onu eze, ha kpuchiri iru Heman.

⁹ Habona, bú otù onye nime ndi-onoz i ndi nọ n'iru eze, we si, Le kwa, osisi ahu nke idi-elu-ya di ọgu cubit abua na iri, nke Heman mere nye Mọdekai, bú onye kwuru ezi ihe bayere eze, o nēguzo n'ulo Heman. Eze we si, Kwubanu ya n'elu ya.

¹⁰ Ha we kwuba Heman n'elu osisi nke o doziri nye Mọdekai. Ewe me ka onuma eze biè.

ISI 8

N'ubochi ahu eze, bú Ahasueros, nyere Esta, bú nwunye eze, ulo Heman, bú onye nākpahu ndi-Ju. Ma Mọdekai biara n'iru eze; n'ih i na Esta gosiri ka ya na ya si di.

² Eze we wezuga nḣa-aka-ya, nke o mere ka ọ ghara idi n'aka Heman, o we nye ya Mọdekai. Esta we do Mọdekai onye-isi ulo Heman.

³ Esta we kwu kwa ọzọ n'iru eze, da n'ala n'iru ukwu-ya abua, kwa ákwá, riọ ya aririọ-amara, bú ka o me ka ihe ọjọ Heman, bú onye Egag, na èchìchè-ya nke o chère megide ndi-Ju gabiga.

⁴ Eze we setipuru Esta nkpa-n'aka ọla-edo ya. Esta we bilie, guzo n'iru eze,

⁵ si, Ọ buru na ọ di eze nma, ọ buru kwa na ahutawom amara n'iru ya, ọ buru kwa na okwu a ziri ezi n'iru eze, ọ buru kwa na mu onwem adi nma n'anya-ya, ka ede ya n'akwukwọ iweghachi akwukwọ, bú èchìchè Heman nwa Hamedata onye Egag, nke o

dere ime ka ndi-Ju la n'iyi, bú ndi nọ n'ala nile anāchi achi nke eze.

⁶ N'ih na #m'gēsi aña pu inagide ya m̄be m'huru ihe ọjọ nke nābiakwasi ndim? #m'gēsi kwa aña pu inagide ya m̄be m'huru ila-n'iyi umu-nnam?

⁷ Eze, bú Ahasueros, we si Esta, bú nwunye eze, si kwa Mōdekai, bú onye-Ju, Le, ulo Heman ka m'nyere Esta, nwoke ahu ka ha kwuba-kwa-ra n'elu osisi, n'ih na o setiri aka-ya megide ndi-Ju.

⁸ Unu onwe-unu kwa, denu akwukwọ bayere ndi-Ju, dika o si di nma n'anya-unu, n'aha eze, were-kwa-nu n̄ba-aka-akàrà eze kà ya: n'ih na odide-akwukwọ nke edeworo n'aha eze, nke ewerewo-kwa-ra n̄ba-aka-akàrà eze kà ya, ọ dighi onye puru ichighari ya.

⁹ Ewe kpọ ndi-ode-akwukwọ eze na m̄be ahu, n'ọnwa nke-atọ, nke ahu bu ọnwa Sivan, n'ubochi nke-orú-na-atọ nime ya; ewe de ya dika iwu nile si di nke Mōdekai nyere ndi-Ju, nye kwa ndi nọchiri anya eze na ndi nāchi ala na ndi-isi ala nile anāchi achi nke di site n'India we rue Etiopia, bú ọgu ala isi na asa nke anāchi achi, ala ọ bula anāchi achi dika odide-akwukwọ-ya si di, na ndi ọ bula dika asusu-ya si di, nye kwa ndi-Ju dika odide-akwukwọ-ha si di, na dika asusu-ha si di.

¹⁰ O we de akwukwọ n'aha eze, bú Ahasueros, were n̄ba-aka-akàrà eze kà ya, zìga akwukwọ n'aka ndi-ọba-ọsọ ndi inyinya nēbu, bú ndi inyinya ukwu ọsọ na inyinya mule na umu-inyinya nēbu:

¹¹ bú akwukwọ nke eze kwere nime ha ka ndi-Ju ndi nọ n'obodo nile ọ bula kpọkọta onwe-ha, guzo kwa n'ih ndu-ha, ikpochapu, na iḡu, na ime ka ha la n'iyi, bú usu-ndi-agha nile nke ndi ahu na ala ahu anāchi achi ndi nākpāḡu ha, ma umu-ntakiri-ha, ma ndinyom-ha, na iluta ihe-nkwata-ha n'agha,

¹² n'ala nile anāchi achi nke eze, bú Ahasueros, n'otù ubochi, bú n'ubochi nke-iri-na-atọ nke ọnwa nke-iri-na-abua, nke ahu bu ọnwa Ada.

¹³ Ndeputa odide-akwukwọ, nke agēnye dika iwu n'ala nile ọ bula anāchi achi, ekpughere ya nye ndi nile di iche iche, ka ndi-Ju nọ na njikere bayere ubochi a, ibọrọ onwe-ha ọbọ n'iru ndi-iro-ha.

¹⁴ Ndi-ọba-ọsọ ndi inyinya ukwu ọsọ na inyinya mule nēbu puru, ebe ewere okwu eze kwalie ha, me ka ha me ngwa; enye-kwa-ra iwu ahu nime Shushan, bú ulo uku eze.

¹⁵ Mōdekai we si n'iru eze pua n'uwe ala-eze nke ákwà anunu na ezi ákwà ọcha, ya na okpu-eze ọla-edo di uku, na uwe-nwuda nke ezi ákwà ọcha na ákwà ododo: obodo Shushan we tie nkpu nuri kwa ọnu.

¹⁶ Ndi-Ju nwere ìhè, na ọnù, na obi-utọ na nsọpuru.

¹⁷ N'ala nile ọ bula anāchi achi, na n'obodo nile o bula, ebe ọ bula okwu eze na iwu-ya nābiaru, ndi-Ju nwe-kwa-ra ọnù na obi-utọ na ọnu-nya-vine na ezi ubochi. Ọtutu madu nime ndi di iche iche nke ala ahu we nāghọ ndi-Ju; n'ih na oké egwu ndi-Ju dakwasiri ha.

ISI 9

Ma n'ọnwa nke-iri-na-abua, nke ahu bu ọnwa Ada, n'ubochi nke-iri-na-atọ nime ya, m̄be okwu eze na iwu-ya biaruru nso ka eme ya, n'ubochi m̄be ndi-iro ndi-Ju lere anya ibu ndi-isi-ha; ma aḡanwere ya, ndi-Ju onwe-ha we ghọ ndi-isi nke ndi nākpọ ha asì;

² ndi-Ju kpọkọtara onwe-ha n'obodo nile ha n'ala nile anāchi achi nke eze, bú Ahasueros, iseti aka megide ndi nāchọ ọdi-njọ-ha: ọ dighi kwa nwoke ọ bula guzoro n'iru ha; n'ih na oké egwu-ha dakwasiri ndi nile di iche iche.

³ Ndi-isi nile nke ala nile anāchi achi, na ndi nọchiri anya eze, na ndi nāchi ala, na ndi nēje

ozi eze nwere, ha nēye-kwa-ra ndi-Ju aka; n'ihì na oké egwu Mòdekai dakwasiri ha.

⁴ N'ihì na Mòdekai di uku n'ulo eze, akukọ-ya we nējezu n'ala nile anāchi achi: n'ihì na nwoke ahu, bú Mòdekai, nāga n'iru n'idi uku.

⁵ Ndi-Ju we were ntịbu mma-agha na oḅuḅu na ila-n'iyì tịbue n'etiti ndi-iro-ha nile, me ndi nākpọ ha asì dika ọ tọrọ ha.

⁶ Ma nime Shushan, bú ulo uku eze, ndi-Ju ọburu nnù ndikom na ọgu ise, me ka ha la n'iyì.

⁷ Ha ọu-kwa-ra Pashandata, na Dalfon, na Aspata,

⁸ na Porata, na Adalia, na Aridata,

⁹ na Pamashta, na Arisai, na Aridai, na Vaizata,

¹⁰ bú umu-ndikom iri nke Heman nwa Hamedata, bú onye nākpọbu ndi-Ju; ma ha esetighi aka-ha n'ihe-nluta-n'agha-ha.

¹¹ N'ubọchi ahu ọnu-ogugu ndi eḅuru eḅu na Shushan, bú ulo uku eze, biaruru n'iru eze.

¹² Eze we si Esta, bú nwunye eze, Nime Shushan, bú ulo uku eze, ka ndi-Ju ọworo nnù ndikom na ọgu ise, na umu-ndikom iri Heman, me ka ha la n'iyì; gini kwa ka ha meworo n'ala anāchi achi nke ọduru nke eze? Ma gini bu aririọ-gi? agēnye kwa gi ya: gini bu kwa ọchichọ-gi ọzọ? agēme kwa ya.

¹³ Esta we si, Ọ buru na ọ di eze nma, ka enye kwa ndi-Ju ike echi, bú ndi nọ na Shushan, ime dika iwu ta si di, ka akwuba kwa umu-ndikom iri Heman n'elu osisi.

¹⁴ Eze we si ka eme ya otú a: ewe nye iwu nime Shushan; ha we kwuba umu-ndikom iri nke Heman.

¹⁵ Ndi-Ju ndi nọ na Shushan we kpọkọta kwa onwe-ha n'ubọchi nke-iri-na-anọ nke ọnwa Ada, ọue ọgu ndikom iri-na-ise nime Shushan; ma ha esetighi aka-ha n'ihe-nluta-n'agha-ha.

¹⁶ Ndi-Ju ọduru ndi nọ n'ala nile anāchi achi nke eze kpọkọta-kwa-ra onwe-ha, we guzo n'ihì ndu-ha, zuru ike pua n'aka ndi-iro-ha, ọue orú nnù ndikom uzọ iteghete na nnù asa na ọgu iri n'etiti ndi nākpọ ha asì; ma ha esetighi aka-ha n'ihe-nluta-n'agha-ha.

¹⁷ N'ubọchi nke-iri-na-atọ n'ọnwa Ada ka ha mere nka; ha we zuru ike n'ubọchi nke-iri-na-anọ nime ya, me ya ubọchi ọnuḅu-manyavine na ọnù.

¹⁸ Ma ndi-Ju ndi nọ na Shushan kpọkọtara onwe-ha n'ubọchi nke-iri-na-atọ nime ya, na n'ubọchi nke-iri-na-anọ nime ya; ha we zuru ike n'ubọchi nke-iri-na-ise nime ya, me ya ubọchi ọnuḅu-manyavine na ọnù.

¹⁹ N'ihì nka ndi-Ju nke obodo nile nēnweghi mḅidi, bú ndi bi n'obodo nēnweghi mḅidi, nēme ubọchi nke-iri-na-anọ nke ọnwa Ada ka ọ buru ubọchi ọnù na ọnuḅu-manyavine, na ezi ubọchi, na ubọchi izigaritara onwe-ha òkè.

²⁰ Mòdekai we de ihe ndia n'akwukwọ, zigara ndi-Ju nile akwukwọ, bú ndi nọ n'ala nile anāchi achi nke eze, bú Ahasueros, ma ndi nọ nso ma ndi nọ n'ebe di anya,

²¹ ime ka o guzosiri ha ike na ha ganēme ememe n'ubọchi nke-iri-na-anọ nke ọnwa Ada, na n'ubọchi nke-iri-na-ise nime ya, n'arọ nile ọ bula,

²² dika ubọchi nke ndi-Ju zuru ike nime ha pua n'aka ndi-iro-ha, na ọnwa ahu nke ọanwere n'ebe ha nọ, isi n'ihe-nwuta ghọ ọnù, isi kwa n'iru-újú ghọ ezi ubọchi: na ha ganēme ha ubọchi ọnuḅu-manyavine na nke ọnù, na nke izigaritara onwe-ha òkè, na nke inye ndi-ọḅeye onyinye.

²³ Ndi-Ju we nara ihe ahu nke ha malitere ime, na nke Mòdekai degara ha n'akwukwọ;

²⁴ n'ihì na Heman nwa Hamedata, onye Egag, bú onye nākpọbu ndi-Ju nile, chère èchichè megide ndi-Ju ime ka ha la n'iyì, o we fe Pua, nke ahu bu nzà, ichusa ha, na ime ka ha la n'iyì;

²⁵ ma m̀be Esta batara n'iru eze, eze ji akwukwọ si ka èchìchè ọjọ ya, nke o chère megide ndi-Ju, ka o chigharikwasi n'isi-ya; ọ si kwa ka akwuba ya na umu-ya ndikom n'elu osisi.

²⁶ N'ihì nka ka ha kpọrọ ubọchi ndia Purim, n'aha Pua ahu. N'ihì nka, bú n'ihì okwu nile nke akwukwọ a, na ihe ha huru bayere nka, na ihe biaruru ha aru,

²⁷ n'ihì nka ka ndi-Ju mere ka o guzosie ike, ha we nara ihe a bayere onwe-ha, baye-kwa-ra nkpuru-ha, baye-kwa-ra ndi nile ndi nārapara n'aru-ha, ka o we ghara igabiga, bú na ha ganēme ememe n'ubọchi abua ndia dika odide-akwukwọ-ha si di, na dika m̀be-ha ezubere ezube si di, n'arọ nile ọ bula;

²⁸ na aganēcheta kwa ubọchi ndia me kwa ememe nime ha n'ọbọ nile ọ bula, na aḅuru ọ bula, na ala ọ bula anāchi achi, na obodo ọ bula; na ubọchi ndia nke Purim agaghi-esi kwa n'etiti ndi-Ju gabiga, na ncheta-ha agaghi-agwu kwa site na nkpuru-ha.

²⁹ Esta, bú nwunye eze, nwa-nwayi Abihail, na Mōdekai, bú onye-Ju, we were ike nile de akwukwọ ime ka akwukwọ-ozì a nke-abua nke Purim guzosie ike.

³⁰ O we zigara ndi-Ju nile akwukwọ, nke okwu udo na nke ezi-okwu di nime ha, rue ọgu ala anāchi achi isi na asa, bú nke ala-eze Ahasueros,

³¹ ime ka ubọchi ndia nke Purim guzosie ike nime m̀be-ha ezubere ezube, dika Mōdekai, bú onye-Ju, na Esta, bú nwunye eze, mere ka ha guzosiere ha ike, na dika ha mere ka ha guzosiere onwe-ha, guzosi-kwa-ra nkpuru-ha, ike, bú okwu obubu-ọnu na ikwa-ákwá-ha.

³² Okwu-ọnu Esta we me ka okwu ndia nke Purim guzosie ike; ewe de ya n'akwukwọ.

ISI 10

Eze, bú Ahasueros, we me ka ala ahu na ala nile nke di oké osimiri buruburu tua utu.

² Ma ọlu nile nke ike-ya na nke idi-ike-ya, na ọkukọ-isi nke idi-uku nke Mōdekai, bú nke eze mere ya ka ọ di uku, èdeghe ihe ndia n'akwukwọ ihe emere n'ubọchi nke ndi-eze Midia na Peasia?

³ N'ihì na Mōdekai, bú onye-Ju, nọsoro eze, bú Ahasueros, ọ di kwa uku n'etiti ndi-Ju, na onye ihe-ya tọrọ ọtutu umu-nne-ya utọ; ọ nāchọrọ ndi-ya ọdi-nma, nāgwa kwa nkpuru-ya nile okwu udo.

For other languages please go to www.wordproject.org